

Sygnatura akt: V GC 1147/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, Wydział V Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: SSR Wojciech Górniak

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Aneta Pikul

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2016 r. w Zielonej Górze

na

sprawy : (...) **Spółka Jawna w Z.**

: (...) **S.A. w restrukturyzacji w W.**

o zapłatę 1 579,42 zł

I. zasądza od (...) **S.A. w restrukturyzacji w W.** na rzecz (...) **Spółka Jawna w Z.** kwotę 160 zł (sto sześćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18.08.2016r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę **1217 zł** tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód (...) w Z. wniósł pozew przeciwko (...) **S.A. w W.** o zapłatę kwoty 1.579,42 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwany nabył od niego towary, za które wystawiono faktury VAT. Do towaru nie składano zastrzeżeń. Pozwany nie zapłacił za towar mimo wezwania do zapłaty. Powód domagał się też kwoty 160 zł tytułem kosztów odzyskiwania należności na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 2 września 2016 r. (k. 32) orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

Sprzeciw od nakazu zapłaty wniósł zarządca pozwanego (k. 36-39), zaskarżając go w części dotyczącej kwoty 160 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty. Wniósł też o zasądzenie od powoda na jego rzesz kosztów procesu.

W uzasadnieniu przyznał, że pozwany nabył towary od powoda. Nie zakwestionował też faktur, dat ich wystawienia, wysokości należności z nich wynikających oraz faktu ich doręczenia pozwanemu. Wskazał, iż postanowieniem z dnia 7 marca 2016 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy otworzył postępowanie sanacyjne pozwanego. Obwieszczenie o tym ukazało się w Monitorze Sądowym i Gospodarczym z dnia 17 marca 2016 r. Według zarządcy pozwanego należności powoda dochodzone w przedmiotowej sprawie będą zaspokajane w trybie ustawy z dnia 15 maja 2016 r. – Prawo restrukturyzacyjne. wierzytelności te ujęto w spisie pod pozycją 66 na kwotę 1.428,15 zł (suma należności + odsetki naliczone na dzień poprzedzający otwarcie postępowania sanacyjnego). Podniósł, iż pozwany nie ma możliwości dokonania spłaty wierzytelności objętych postępowaniem sanacyjnym, wierzytelności te będą bowiem spłacane na warunkach układowych przyjętych przez wierzycieli (...) S.A. Ponadto powód miał możliwość uzyskania

wiedzy o otwarciu postępowania sanacyjnego (...) S.A, obwieszczenie w tym przedmiocie bowiem ukazało się w MSiG. Fakt, iż powód takiej wiedzy nie posiadał, nie jest w ocenie zarządcy pozwanego okolicznością mogącą powodować dla pozwanego ujemne skutki prawne. W tym kształcie rzeczy pozwany nie dał żadnych podstaw do wytoczenia powództwa, a także do poniesienia kosztów odzyskiwania należności w wysokości 160 zł. Powód bowiem przy zachowaniu należytej staranności powinien wiedzieć, że w sytuacji otwarcia postępowania sanacyjnego (...) S.A. podejmowanie jakichkolwiek działań sądowych i pozasądowych, zmierzających do spłaty wierzytelności, jest całkowicie bezcelowe. Pozwany nie może więc według zarządcy zostać obciążony jakimikolwiek kosztami odzyskiwania należności, które były wynikiem całkowicie bezpodstawnego i zbędnego działania powoda. Ponadto zarządca powołał się na art. 310 ustawy – Prawo restrukturyzacyjne. W jego ocenie zaszyły na tej podstawie przesłanki do obciążenia powoda kosztami postępowania. Dochodzone pozwem wierzytelności zostały bowiem w całości umieszczona w spisie wierzytelności wraz z należnymi odsetkami, o czym powód mógł uzyskać informację, zachowując należyłą staranność w działaniu.

W odpowiedzi na sprzeciw (k. 62-64) powód zaprzeczył wszelkim twierdzeniom poza wyraźnie przyznanymi. Powód wskazał, że zgodnie z art. 310 ustawy – Prawo restrukturyzacyjne otwarcie postępowania sanacyjnego nie włącza możliwości wszczęcia przez wierzyciela postępowań sądowych, administracyjnych, sądowno-administracyjnych i przed sądami polubownymi w celu dochodzenia wierzytelności podlegających umieszczeniu w spisie wierzytelności. Również postępowania wszczęte po otwarciu postępowania sanacyjnego mogą w ocenie powoda toczyć się dalej celem wyegzekwowania przysługującej powodowi należności (w tym kwoty 160 złotych tytułem rekompensaty kosztów odzyskiwania należności). Powód zaakcentował, iż kwota ta przysługuje powodowi już z samego faktu dochodzenia należności z tytułu zawartych z przedsiębiorcą transakcji handlowych, bez konieczności kierowania dodatkowego wezwania do zapłaty. W ocenie powoda błędne jest przekonanie, że otwarcie postępowania sanacyjnego to okoliczność wykluczająca możliwość podejmowania przez powoda oraz innych wierzycieli działań zmierzających do odzyskania dochodzonej należności na drodze postępowania sądowego. Powód podkreślił następnie, iż mimo otrzymania wezwania do zapłaty pozwany nie poinformował go o wszczęciu postępowania sanacyjnego, jak również o treści sporządzonego spisu wierzytelności, tym samym narażając powoda na poniesienie dodatkowych wydatków związanych z wytoczeniem powództwa. Powód wskazał, iż pomimo zachowania należytej staranności nie miał wiedzy w przedmiocie tego, czy i które z przysługujących mu wierzytelności dochodzonych w niniejszym postępowaniu zostały uwzględnione w spisie wierzytelności. Wobec braku jakiejkolwiek informacji i chęci strony przeciwnej do polubownego rozstrzygnięcia sprawy, w ocenie powoda jedynym sposobem na wyegzekwowanie należności było wstąpienie na drogę sądową. Za całkowicie nieuzasadnione należało więc w opinii powoda uznać twierdzenia pozwanego co do bezcelowości działań powoda i konieczności obciążenia go kosztami postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany nabył od powoda towary, za które wystawiono następujące faktury VAT:

- nr (...) na kwotę 287,82 zł, płatna do 22 stycznia 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 565,80 zł, płatna do 4 lutego 2016 r.,
- nr (...) na kwotę 565,80 zł, płatna do 11 lutego 2106 r.

Okoliczności bezsporne, ponadto dowód:

- faktura VAT nr (...), k. 25,
- faktura VAT nr (...), k.26,
- faktura VAT nr (...), k. 27.

Pozwany nie zapłacił w terminie za wystawione faktury.

Okoliczność bezsporna.

W dniu 7 marca 2016 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie wydał postanowienie w sprawie o sygn. akt X GR 5/16, na mocy którego otwarto postępowanie sanacyjne pozwanego.

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 7 marca 2016 r., sygn. akt X GR 5/16, k. 42.

W Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr 53 ((...)) z dnia 17 marca 2016 r. pod poz. (...) ukazało się ogłoszenie o otwarciu postępowania sanacyjnego pozwanego. Wskazano w nim, że postępowanie po otwarciu postępowania sanacyjnego będzie się toczyć pod sygn. akt X GRs 2/16.

Dowód: wydruk z (...), k. 43-44.

W spisie wierzytelności w sprawie pod sygn. X GRs 2/16 pozwany uznał wierzytelności przysługujące powodowi w kwocie 1.428,15 zł.

Ogłoszenie o spisie wierzytelności zamieszczono w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr 100/2016 ((...)) z dnia 25 maja 2016 r. pod pozycją(...).

Dowód:

- spis wierzytelności, k. 45-46,

- wydruk z (...), k. 47-48.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w zaskarżonym zakresie okazało się zasadne.

Na wstępie rozważań należy zauważyć, iż zarządca pozwanego zaskarżył nakaz zapłaty jedynie w zakresie 160 zł, stanowiącej równowartość kwoty 40 euro tytułem dochodzenia roszczeń, zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 684 ze zm.; dalej jako u.t.z.t.h.). W pozostałym zakresie nakaz zapłaty uprawomocnił się. Zarządca pozwanego bowiem nie kwestionował istnienia należności głównej ani jej wysokości. Jedynie na marginesie wypada więc odnotować, iż roszczenie główne wynikało z umowy sprzedaży, którą reguluje art. 535 § 1 k.c. Stanowi on, iż przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

Rozważenia wymaga w niniejszej sprawie po pierwsze to, w jaki sposób otwarcie postępowania sanacyjnego wpływa na możliwość domagania się przez powoda kwoty 160 zł oraz na orzeczenie o kosztach niniejszego postępowania, a po drugie – czy zasadne było domaganie się przez powoda kwoty 160 zł.

Zgodnie z art. 310 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1574 ze zm.; dalej jako PrawoRest) otwarcie postępowania sanacyjnego nie wyłącza możliwości wszczęcia przez wierzyciela postępowań sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych i przed sądami polubownymi w celu dochodzenia wierzytelności podlegających umieszczeniu w spisie wierzytelności. Koszty postępowania obciążają wszczynającego postępowanie, jeżeli nie było przeszkód do umieszczenia wierzytelności w całości w spisie wierzytelności.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 u.t.z.t.h. wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego poprzedzającego

miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności.

Art. 7 ust. 1 u.t.z.t.h. stanowi, że w transakcjach handlowych - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: po pierwsze, wierzyciel spełnił swoje świadczenie i po drugie, wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. Na podstawie ust. 2 zaś termin zapłaty określony w umowie nie może przekraczać 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, chyba że strony w umowie wyraźnie ustalą inaczej i pod warunkiem że ustalenie to nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela.

Wskazać przy tym należy, iż pozwany opóźnił się z zapłatą wszystkich trzech faktur, których terminy płatności były wyznaczone na 22 stycznia, 4 lutego i 11 lutego 2016 r., a więc były to terminy przypadające na okres przed otwarciem postępowania sanacyjnego (czyli dniem 7 marca 2016 r.). Zgodnie zaś z przywołanymi powyżej art. 10 ust. 1 u.t.z.t.h. w zw. z art. 7 ust. 1 u.t.z.t.h. powód nabył prawo do równowartości kwoty 40 euro, którą określił w pozwie na kwotę 160 zł, już w momencie nieotrzymania zapłaty w wyznaczonym terminie. Prawo do tej kwoty bowiem wierzyciel nabywa już w momencie zaistnienia opóźnienia. Należy przy tym zaznaczyć, iż nie jest to koszt postępowania sensu stricto, lecz ryczałt stanowiący rekompensatę za wszystkie koszty odzyskiwania należności. W pozwie w przedmiotowej sprawie był on więc dochodzony jako część należności głównej, bowiem wierzyciel (powód) nabył prawo do dochodzenia tej kwoty jeszcze przed wydaniem postanowienia o otwarciu postępowania sanacyjnego.

Inaczej jednak sprawa będzie się mieć z kosztami postępowania w niniejszej sprawie. Art. 310 PrawaRest wyraźnie stanowi, że choć nie ma przeciwwskazań do dochodzenia swoich praw na drodze postępowań sądowych, to jednak wierzyciele muszą się liczyć z tym, iż zostaną obciążeni ich kosztami, o ile nie było przeszkód do umieszczenia wierzytelności w całości w spisie wierzytelności. Zgodnie zaś z art. 76 ust. 1 spis wierzytelności obejmuje wierzytelności osobiste w stosunku do dłużnika powstałe przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

Zgodnie z art. 289 ust. 1 PrRest do postanowienia w przedmiocie otwarcia postępowania sanacyjnego przepis art. 235 stosuje się odpowiednio.

Na podstawie art. 235 ust. 1 PrRest zaś postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego obwieszcza się. W doktrynie wskazuje się, iż obwieszczenie postanowienia o otwarciu postępowania sanacyjnego do 1 lutego 2018 r. polega na zamieszczeniu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ogłoszenia, które w swej treści powinno zawierać wszystkie elementy sentencji postanowienia oraz z komparcji postanowienia: oznaczenie sądu, który je wydał, wskazanie daty postanowienia i sygnatury akt. Wskazane jest, aby podać zarówno sygnaturę akt postępowania o otwarciu postępowania, jak i nadaną po otwarciu postępowania sanacyjnego sygnaturę akt postępowania sanacyjnego, gdyż pierwsza z nich jest elementem identyfikującym sprawę, w której wydano obwieszczane postanowienie, a druga wskazuje, w jakiej sprawie będą prowadzone dalsze czynności. Po wejściu w życie przepisów o Centralnym Rejestrze Restrukturyzacji i Upadłości obwieszczenie będzie polegało na zamieszczeniu w Rejestrze całej treści postanowienia (por. P. Zimmerman, komentarz do art. 289 PrRest w: P. Zimmerman, Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz. Wyd. 4, Warszawa 2016, Legalis).

Wskazać należy, iż pozwany umieścił wierzytelność główną wraz z odsetkami na spisie wierzytelności. Powód podnosił, że nie miał wiedzy o otwarciu postępowania sanacyjnego, w szczególności, że pozwany nie poinformował go o tej okoliczności. Zarzut ten nie może się jednak ostać. Postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego pozwanego i następnie zawiadomienie o złożeniu przez zarządcę spisu wierzytelności zostały bowiem opublikowane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym (odpowiednio: MSiG z dnia 17 marca 2016 r. i z dnia 25 maja 2016 r.). Należy nadmienić, iż zawiadomienie opublikowano wraz z informacją o możliwości zgłaszania sprzeciwu do listy wierzytelności.

Powód takiego sprzeciwu nie zgłosił. Poza tym, skoro o otwarciu postępowania ogłoszono w Monitorze, powód - jako podmiot profesjonalny - powinien był posiadać wiedzę na ten temat. Skoro pozwany opóźnił się z płatnościami i nie

reagował na wezwania do zapłaty, to należało założyć, iż pozwany ma kłopoty z płynnością finansową i sprawdzić, czy nie nastąpiło otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego lub nawet upadłościowego. Tego bowiem wymaga „należyta staranność” w stosunkach pomiędzy przedsiębiorcami. Powód tej należytej staranności nie dołożył. Nie złożył sprzeciwu do listy wierzytelności, wskazując na konieczność objęcia nią również kwoty 160 zł. Zamiast tego wytoczył pozew o całą należność od pozwanego. Miał do tego prawo, lecz zgodnie z literalnym brzmieniem art. 310 PrRest powinien ponieść koszty tego postępowania.

Ponadto zauważyć należy, iż sam powód dołączył do pozwu odpis z KRS pozwanego, w którym w rubryce 7 zawarto informację o postępowaniu restrukturyzacyjnym (odpis KRS, k. 24 akt). Przypomnieć należy, iż zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 687 ze zm.) nikt nie może się zasłaniać nieznajomością treści wpisu w Rejestrze, chyba że mimo zachowania należytej staranności nie mógł wiedzieć o wpisie (o ile wpis nie był ogłoszony w Monitorze). Jeśli zaś wpis ogłoszono, od dnia jego ogłoszenia nikt nie może się zasłaniać jego nieznajomością od dnia ogłoszenia (art. 15 zd. pierwsze ww. ustawy). Jak wskazano zaś powyżej, powód tej należytej staranności nie dochował.

Powód nie mógł się więc zasłaniać nieznajomością wpisu. W związku z czym uznać należy, iż powinien był znać ten wpis i zgłosić wierzytelność w kwocie 160 zł. Skoro zaś tego nie uczynił, to obarczają go negatywne konsekwencje tego zaniechania, to jest poniesienie kosztów postępowania zgodnie z normą art. 310 PrawaRest. Zważywszy na powyższe okoliczności, o kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 310 zd. drugie PrawaRest w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804). Pozwanemu należy się od powoda zwrot kosztów zastępstwa prawnego w kwocie 1.200 zł oraz 17 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty sądowej od pełnomocnictwa. W punkcie II sentencji wyroku zasądzono więc od powoda na rzecz pozwanego 1.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.